

«L'INFANT
SERÀ
PROTEGIT...»

Del 2 al 9 de desembre a Agramunt celebrarem la

«Setmana de l'Infant»

Bé prou que s'ho mereixen els nostres infants!

(Vegeu a dins més informació)

SUMARI:

El lector opina

Catalunya: Espill del seu
passat

Agenda

Editorial

Plantes per a remei a la
Ribera del Sió

La comarca

La premsa i el lector

Déu

Setmana de l'infant

Història i anecdotari

Resultats del Referèndum

Una estona a la vora d'en
Pere Roig

Verge del Socors

Quinta columna

Els drets del nen

Demografia

L'Ajuntament informa

Som a Riella:

Va fer un tró

Director: Joan Puig i Ribera
Subdirector: Jaume Cuiat Mata

Redactors: Josep Bertran, Pasqual Castellà,
Jaume Cots, Joan Eroles, Ramon Llana, Josep
M.ª Lluch, Pere Mora, Jordi Padullés
i Josep M.ª Pijuan

Col·laboradors: Miquel Aguilà, Ramon Creus,
Joan Novell, Lluís Pons, Deudat Pont
i Guillem Viladot

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)
Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració
Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 300 ptes.

Estranger 350 ptes.

Número solt 30 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat contractada anual:

Una pàgina	3000 ptes. al mes
1/2 »	1500 »
1/4 »	750 »
1/8 »	400 »

Anuncis solts, 50 % d'augment

Ajut especial: 1000 ptes. a l'any

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79

o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81

Jaume Cots - Tel. 39 01 32

ALS LECTORS

La Redacció, manifesta la no obligatorietat d'acceptar totes i cada una de les col·laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor

Es recorda que els treballs que enviïn els col·laboradors de SIO, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça, si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors vulguin. Es prega també, que no passin de foli i mig

Els escrits que arribin a SIO, perquè puguin sortir publicats en el mes de data de la revista, han d'ésser presents a la redacció (Apartat, 10) abans del dia 25 del mes anterior.

El lector opina...

Igualada, 20, setembre, 1979

Sr. Director de SIO.

Em permeto donar la meua pública enhorabona a la Comissió de Festes d'Agramunt, pels actes duts a terme durant la proppassada Festa Major. Van resultar molt lluïts i, sobretot, molt populars. Es, al meu entendre, com s'haurien de celebrar les festes d'un poble. La idea del Cuc fou un bon encert. Em sembla que la quixalla els ho agrairà.

Com sempre, atentament,

Agnès Escolà Gasol
IGUALADA Anoia-Barcelona)

Catalunya: Espill del seu passat

...Amb el pensament posat en els destins de Catalunya, el Govern Provisional de la Generalitat sent arribada l'hora solemne de cridar-vos a constituir el seu Parlament...

Les antigues Corts catalanes foren les primeres d'Europa en dictar lleis que n'han perpetuat la memòria. No és un Parlament nou, doncs, que es constitueix; no es tracta d'un poble que neix a la història, sinó d'un que reneix...

Que el primer Parlament de la Catalunya Autònoma sigui fruit de consciència i no d'engany, de voluntat i no de coacció, d'afirmació d'idearis i no de passions personals...". (Alguns paràgrafs del Decret de Convocatòria d'Eleccions per al Parlament Català, signat per en FRANCESC MACIÀ, a Barcelona, el 25 d'octubre de 1932. Recompilat en: Documents 4.— La Gaia Ciència—Ed. 62).

La Constitució republicana entengué l'Estat espanyol com una estructura integral però amb l'agilitat suficient com per acceptar un determinat règim autònom d'algunes regions o províncies. Sens dubte, aquest plantejament va significar una novetat dins la tradició constitucionalista espanyola, que calia aprofitar. Catalunya, de temps ençà, restava neguitejada en aconseguir el reconeixement de la seva realitat diferencial i, per aquesta raó, es disposà a jugar fort el paper de la seva autonomia. Primer va ésser l'autoafirmació de la Generalitat Provisional, a continuació la presentació de l'Estatut de Núria i, després d'una munió d'entrebancs legals i de dialèctica parlamentària, l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de 1932. Aquest Estatut era la gran oportunitat històrica per poder endegar legalment un procés d'estructuració política i d'autogovern de la comunitat catalana. A partir d'aquí, el primer pas que calia donar era la reconstrucció històrica de la representació popular de les Corts o del Parlament, com l'òrgan superior del poble del qual sorgiren tots els altres ens de gestió, de representació i de govern.

Les eleccions generals al Parlament de Catalunya varen ésser convocades pel diumenge, 20 de novembre de 1932. Els mecanismes electorals de la República, en aquells moments, eren força diferents dels emprats actualment. Hi havia, a Catalunya, cinc circumscripcions electorals —la província de Barcelona i la ciutat de Barcelona en constituïen dos— a més de les corresponents a les províncies de Lleida, Girona i Tarragona; les votacions havien d'anar a una segona volta si no hi havia algun candidat que assolís, ell sol, el 40% dels vots emesos en la circumscripció; hi havia, per altra part, uns escons per a les minories; la majoria d'edat no era reconeguda fins als 23 anys; no era reconegut el dret al vot de la població femenina; etc., etc.

La lluita electoral no va ésser gratuïta. Encara que essencialment la política catalana restava polaritzada entre dos grans blocs —E.R.C. i Lliga— hi havien uns corrents significatius d'independentistes i també una gran massa d'apolítics i d'absentistes com els sindicalistes de la CNT. Malgrat tot, el gran triomfador va ésser el grup de l'E.R.C. amb 57 diputats sobre 82 escons del Parlament, seguit de la Lliga amb 16. Això possibilità legalment l'E.R.C. d'assolir la presidència de l'Assemblea Legislativa, la de la Generalitat, el formar govern amb homes del seu grup i l'implantar el seu propi programa polític.

El Parlament de Catalunya però, al marge de la seva fructífera vida legislativa, hagué d'encaixar les greus realitats polítiques de l'època i la seva durada pràctica fou minsa.

Avui, Catalunya gaudeix d'un nou Estatut d'Autonomia i aviat haurem d'acudir a les urnes per elegir els nostres representants al PARLAMENT DE CATALUNYA.

Una aprofitable lliçó històrica ens hauria de dur a un minuciós discerniment i a una bona dosi de sentit crític a l'hora de decidir-nos en les properes eleccions si volem que la vida d'autogovern dels catalans esdevingui fecunda, estable i esperançadora.

Joan NOVELL

AGENDA

OCTUBRE

Dia 8 — BOLETS

Aquest dies estem en plena "febre" d'anar a buscar bolets. La gent fan llargs desplaçaments a muntanya i d'on, amb una mica de sort, tornen carregats amb cistelles de rovellons, sense oblidar-se de les llenegues i els fredòlics. En canvi, als nostres boscos, més modestos i on quasi no hi ha plogut, són escassos: el pebràs, el palomí i la pintinella.

Dia 14 — "PONT DEL PILAR"

En caure la Mare de Déu del Pilar en divendres, per a molts ha suposat tres dies de festa, que han aprofitat per a desplaçar-se a diferents contrades —o tan sols a buscar bolets— encara que amb dissort, ja que han estat dies molt plujosos. En canvi, per als camps, mancats d'aigua, ha resultat un temps magnífic, ja que les terres han quedat molt assaonades i els pagesos podran sembrar amb òptimes condicions.

Dia 18 — LLADRES

Són els que han entrat, aquesta nit passada, a la botiga de les "Panyeries Sabadell" —forçat el pany de la porta— s'han emportat pantalons i altres peces confeccionades, més una petita quantitat de diners que s'hi havien deixat.

Dia 19 — FET LUCTUOS

Es el succeït el passat dia 16 a Lleida, en explosionar una de les sitges de la Cooperativa Agropecuària de Guissona que allí hi té instal·lades. El balanç de la tragèdia ha estat —fins el moment— de nou morts i dinou ferits, dos dels primers fills de pobles de la nostra "Ribera del Sió", concretament de Castellnou d'Ossó i de Pradell.

Dia 21 — AGRAMUNT PER L'ESTATUT

Amb els actes d'aquest matí a la plaça de l'Església: cucanyes, ballada i diferents parlaments, ha culminat la campanya de propaganda a favor del referèndum del proper dia 25. L'Ajuntament l'havia iniciada, amb diferents mitjans, aquests darrers dies, i especialment amb el repartiment —a tots els veïns de la Vila— d'una carta signada pel Consistori i en la que es demana la participació i el vot afirmatiu, en la votació pel Projecte d'Estatut d'Autonomia de Catalunya, adjuntant un llibre explicatiu del mateix, editat per la Generalitat de Catalunya. Aquesta vegada s'ha respectat qui sap-lo, el no embrutar les parets amb cartells i pintades. D'aquestes sols n'hem vist dues; una a la tàpia del camp de futbol i l'altra a la paret d'una casa del carrer de la Cúria cantonada carrer Sió, i on, amb un tipus de guix groguenc de color vermell, hi han escrit "no voteu l'Estatut".

Dia 21 — PARROQUIALS

El nostre senyor Bisbe ha presidit la missa de 10 d'aquest matí; durant la mateixa ha administrat el sacrament de la Confirmació a 43 nois i noies de la parroquia. Aahir ho féu en diferents pobles d'amunt de la "Ribera del Sió": Puigverd, Castellnou, Montfalcó i Ossó.

També aquest matí s'ha celebrat el dia del DOMUND, i els infants han recorregut carrers i places demanant un donatiu per ajudar a aquesta benèfica obra missionera.

Dia 25 — REFERÈNDUM DE L'ESTATUT

Aquest dia de votació pel Projecte d'Estatut d'Autonomia de Catalunya, ha estat gris i plujós, el que, sens dubte, ha descoratjat més d'un indecis a l'hora d'anar a votar. Pels dos col·legis electorals hi ha passat un 61% de l'electorat —amb més percentatge de votació a la tarda— i com a resultat, una majoria del SI de quasi un 90%. Trobaran més informació en aquest mateix SIO.

Dia 26 — LLADRES, MESQUINS I VANDALICS

Per no dir-ho amb paraules més gruixudes i perquè, dins aquesta "professió" també hi ha categories, i aquestes són de les més baixes: MESQUINS, els que aahir —segurament al migdia— arrancaren i s'endugueren de l'Església Parroquial, les caixetes d'almoines de la Mare de Déu dels Socors i de la Mare de Déu dels Dolors. VANDALICS, els que aquesta nit passada entraren a l'Institut —trencant el vidre d'una finestra— i més que robar es dedicaren a destrossar el bar.

Dia 27 — INSTITUT

Tampoc l'Institut d'Agramunt no es lliura dels problemes de l'ensenyament que hi ha arreu de tot Catalunya. A quasi un mes d'iniciat el curs 1979-80, del "cupó" de 17 professors assignats —i es diu que són insuficients— encara en falta 6, que es pensa que s'incorporaran aviat!

Dia 28 — RECONEXIMENT

Al Full Dominical del Bisbat d'Urgell, per llegir-nos i fer-se ressò —al número 43— de les notícies de la nostra Vila. En aquest cas concret, de les incidències Coral d'Avui-Casal.

Segueix

EDITORIAL

L'INFANT

No és pas necessari justificar una editorial com aquesta. Tots sabem prou bé que enguany s'ha fet un conjunt d'activitats de tota mena dedicat al nen, a l'infant. "1979, any internacional de l'infant" ha estat un crit força repetit aquests dies per tots els mitjans de comunicació. També "SIO" vol sumar-se a la crida en favor de l'infant.

Perquè, pensar en l'infant, vol dir pensar en l'home del demà, en el futur de la humanitat. I això és delicat. Com és delicat el nen que recent immers en una societat de "grans" que viu de les seves pròpies contradiccions i enganys, està en perill d'ésser contaminat per tots cantons.

Hem de cuidar els infants com aquells botànics que cuiden una flor delicada del fred i de la calor, de la humitat i de la sequera.

No ens acaba d'agradar aquest món tal com marxa trontolla, més aviat i per això volem per l'home del demà una assistència especial.

Volem que el nen tingui oportunitat de desenvolupar-se físicament i en llibertat. Per això demanem espais verds i zones esportives a Agramunt.

Volem que els nens estiguin ben atesos mèdicament; i, per això, sol·licitem més metges i també algun especialista per als infants als nostres pobles.

Volem que els nens minusvàlids estiguin ben atesos i ben considerats i acollits per part dels grans.

Volem que els infants tinguin una educació escolar bona i gratuïta. Per això no acceptem que un nen es quedi ni un dia sense col·legi per una mala administració de l'Estat o per les vagues que puguin mantenir els ensenyants.

Volem que el nen rebi una formació total i que sigui protegit pels seus pares i educadors de qualsevol mala influència de la "societat dels grans". I això vol dir, per exemple, que l'infant no ha de veure massa televisió, sinó l'adequada i la programada per a petits; que sols tinguin accés a les pel·lícules fetes per a ells (que són ben poques, malfauradament!); que se'ls compri joguines formatives i escalents a la seva edat; etc.

En síntesi, volem que es doni a l'infant tot el bo i millor que tenim. Perquè dedicar els nostres esforços i les nostres atencions en favor de l'infant és invertir per un futur millor, per un món més humà.

SIO

Plantes per a remei a la Ribera del Sió

ESPIGOL (LAVANDULA) "ESPLIEGO"

PART EMPRADA: Fulles i flors.

PROPIETATS: Tònic, antimicrobià, antiespasmòdic, digestiu, antipúrid.

INDICACIONS: Nerviositat, histerisme, mal de cap produït pels nervis, digestió difícil, contra els gasos i còlics dels budells, dolors articulars, digestions i fermentacions pútrides.

Us: A l'interior, en forma d'infusió d'una cullerada petita per tassa; de tres a quatre tasses al dia.

A l'exterior en forma d'oli o d'esperit, per fer friccions contra el reumatisme, o tota classe de cops. La manera de preparar-lo és la següent: es fica l'espígol dins una botella i quan és plena s'hi tira l'alcohol i es deixa reposar uns dies, i ja el tenim a punt. Si fa molt temps que el tenim fet, és recomanable de rebaixar-lo, ja que podria ocasionar irritacions a la pell de les persones que la tenen sensible. La mateixa infusió d'espígol serveix per desinfectar ferides i llagues; en acabar de rentar la ferida, es deixa una compresa empapada damunt la part malalta, aleshores es cobreix amb una gassa i un xic de cotofluix al damunt, i es lliga amb una bena.

Antigament, els romans el posaven a l'aigua amb què es banyaven, i també es friccionaven els casos d'afeccions de la pell.

PLANTATGE (PLANTAGO MAJOR) "LLANTEN"

PART EMPRADA: La planta sencera.

PROPIETATS: Expectorant, emolient, cicatritzant, antihemorràgic i astringent.

INDICACIONS: Bronquitis, disenteria, inflamació dels ronyons, purificador de les impureses de la pell, gargarismes de boca i gènyes sagnants.

A l'exterior, les fulles aplicades directament són cicatritzants (ferides, úlceres varicoses, etc). En forma de gargarismes, contra les angines, s'hi posa quatre cullerades grans per litre.

En el temps de Font i Quer (1) (farmacèutic lleidatà) es feia un unguent de plantatge, matxacant les fulles tendres, i afegint-hi el suc que treu la mantega de vaca, quan es derriteix a foc lent, s'emprava per moderar el dolor de les morenes.

Aquí a Catalunya també l'usem contra les morenes, però amb el qual líquid es pren un bany de seient.

Com a cas original, esmentem que en el segle XVII, ens diu Cousin la següent recepta, per fer-se estimar: El dia de Sant Joan, abans de clarejar el dia, es cull la llavor del plantatge, acte seguit es fa pols i s'introdueix al canó d'una ploma d'oca, amb gotes d'aigua beneïda, aleshores es tapa tot amb cera verge d'un ciri beneït. I segons el mentat Cousin, el qui porta damunt seu aquestes llavors, serà estimat de la dona que ell vulgui. Per provar no es perd res! Apa som-hi, qui és el coratjós que guanya aquesta aurèola.

1. Font i Quer, nasqué a Lleida l'any 1.888, i morí a Barcelona el 1.964, va ésser: botànic, químic i farmacèutic. Recolectà 40.000 plantes del Marroc i Ifni, (1.927—1.935). És autor de 200 treballs científics, i són destacables els següents, *Diccionari de Botànica*, (1.953), *Botànica Pintoresca* (1.958), *Plantes medicinals*, (1.962). Fundador i director de l'Institut botànic del museu municipal de Barcelona, i professor de la Universitat de Barcelona.

UN HERBOLARI.

**Ajudeu SIÓ,
subscrivint-vos-hi!**

Col·laboreu-hi!

Anuncieu-vos-hi!

SIO, ÉS DE TOTS!!

LA COMARCA

L'estiu, ha quedat ja endarrerat, les estufes, amb més o menys restricció, escalfen les cases, aquest any, s'ha sembrat amb saó, encara que potser una mica tard, sembla que tot va bé, però no, no és així, també ha començat la temporada de caça, l'esport rei als vedats privats dels nostres pobles; però no arreu amb la mateixa fortuna i germanor pròpia d'una activitat d'esbarjo, ja que la gent, sembla que tenen més ganes de buscar-se problemes en les distraccions, que en la pròpia feina de cada dia.

Les baralles, problemes i rancors que han sorgit als pobles arrel de la caça i dels vedats privats, són innumera- bles, em pregunto, si valen tant els quatre conills i perdius que pasturen al bosc?, sembla que sí, ni que fossin d'or. La qüestió en aquest cas, la centro a Mafet, que pel fet de viure-la més a prop, la veig potser més... fosca, perquè no sé si hi ha algú que la pugui veure clara.

L'afer, té els seus inicis, quan fa uns vuit anys, es va formar el vedat de Mafet, arrendant-se a uns caçadors mitjançant una contracta que deixava el poble durant deu anys sense cap poder damunt la caça al seu terme, en què no n'hi havia prou amb fixar el número de caçadors locals que podien practicar aquest esport, sinó que també fixa el nombre de gossos, però naturalment, la culpa d'això no és pas dels arrendataris que intentaren, com és lògic, aconseguir el màxim de profit en la inversió que feien en arrendar el vedat, per tant els que van fer i admetre sense objeccions aquesta contracta, són els qui en justícia han de pagar-ne les conseqüències, i acceptar els fets, en lloc de voler compensar, destruint la germanor del poble, l'error que varen cometre.

Però bé, seguim amb la història, després dels primers sorolls, l'endemà ja de l'arrendament, les coses van anar bé i la contracta deixà d'ésser una trava directa, sempre hi han hagut els més i els menys, encara que sense massa importància; però que els arrendataris, amos i senyors del vedat, fan el que els sembla, sempre naturalment d'acord amb les lleis i la contracta, han avalotat els ànims dels qui volen egoïstament tots els conills per a ells, i dels que aprofiten qualsevol ocasió per desacreditar a qui els fa alguna nosa. Doncs, ja tenim la guerra armada, ni artilleria ni infanteria, és la invasió general dels que juguen malintencionadament per sota mà, contra la gent de bona fe; dels qui entavenen els innocents per llançar-los contra els seus amics; dels qui volen la guerra, no per a beneficiar-se'n ells, sinó per arruinar els altres, pel simple gust que es faci sempre la seva santa voluntat.

Si això és als pobles, gloriosa és la ciutat!

LEIENA

AGENDA — Continuació

Dia 30 — CURSOS DE CATALA

Amb força participació comencen avui i a tres nivells: elemental, mitjà i superior. Els organitza la Conselleria de Cultura de l'Ajuntament, i amb una durada de 50 classes tindran lloc, cada dimarts i dijous, al col·legi de Religioses concepcionistes. Els professors són: Ernest Caufapé i Curia, Pere Mora i Giribet, i Joan Puig i Ribera.

NOVEMBRE

Dia 1 — TOTS SANTS

Aquesta diada de recordança als nostres difunts, enguany és notícia, ja que mentre que per l'Església continua essent festa de precepte, l'Estat l'ha decretada dia de treball. Això, a la Vila, ha portat cert desconcert; hem vist que algunes indústries han fet festa, i també comerços que han tancat especialment a la tarda.

LA PREMSA I EL LECTOR

En els darrers temps, la crisi en el sector de la premsa a l'Estat espanyol és general. Les notícies de l'aparició d'un diari o bé una revista, van seguides al cap de poc temps, moltes vegades, de la notícia de la seva desaparició.

En una situació més apurada es troba avui també la nostra premsa, vull dir aquella que es fa en la nostra llengua. Recordem com moltes de les publicacions escrites en català han tingut una curta durada com és l'exemple de "Arreu" o "La Boira", o bé han passat o estan passant moments crítics que fan perillar la seva continuïtat, com és el cas del diari AVUI.

Es evident que la crisi ve determinada per la qüestió econòmica. Una publicació surt al carrer, la gent no la compra, les tirades són curtes, l'empresa deixa de publicar-la perquè no rendeix.

Per què succeeix això? Sembla ser que les causes poden ser diverses. La primera que hom sol trobar és que en aquesta etapa predemocràtica en què estem vivint, la progressiva desaparició de la censura ha fet possible l'aparició de tot un seguit de publicacions periòdiques que han trencat l'equilibri de la balança, econòmicament parlant, de l'oferta-demanda. Es a dir hi han moltes més publicacions al carrer que les que els consumidor, el lector, adquireix. És precisament aquest, el lector, el subjecte d'una altra causa. Si hi ha més oferta que demanda pot ser que l'oferta sigui excessiva, com ja hem dit, però pot ser també que la demanda sigui molt migrada. Crec que hi ha una part de raó en cada una d'aquestes causes possibles. Però tractem d'analitzar, d'esbrinar, el perquè la demanda és tan petita. Es a dir el perquè no es llegeix o es llegeix poc si ens comparem, és clar, amb els altres països europeus amb els quals volem homologar-nos i assemblar-nos hi.

Si no llegim o si llegim poc, serà potser, em pregunto jo, perquè no en sabem? i si no en sabem serà potser perquè no ens han ensenyat? Sí, quasi tothom entén i sap llegir una carta o un full de propaganda però, ¿quantes persones llegeixen un diari, una revista o un llibre regularment?, en quantes llars entrà cada dia el diari o una revista un cop a la setmana? Malauradament en molt poques. Si bé, com ja hem dit, molts saben llegir, no ens han ensenyat a convertir la lectura en un hàbit, en un costum, en una pràctica quotidiana, per fer allò que hom considera innat en una persona: aprendre, instruir-se i adquirir coneixements.

Un altre element cal considerar que ha influït en la crisi; podríem dir de lletra impresa. Aquest ha estat el món de la imatge, principalment la televisió. En Raimon, en una lletra de les seves cançons diu que "la televisió ofega la paraula", i té raó; durant aquests darrers anys la imatge televisiva ha distret l'atenció a molts; el sentar-se davant l'aparell de televisió és molt més còmode que agafar un llibre o un diari. I més quan aquests necessiten d'un esforç mental per entendre'ls, cosa que la televisió ja t'ho dona tot fet. Dins el món de la premsa la imatge és importantíssima. És curiós l'èxit actual d'aquelles revistes o diaris amb molta profusió de fotografies i amb un tractament sensacionalista i espectacular de les notícies. És el cas de "El Periódico" i "Interviú" de gran preferència en el lector actual.

Totes aquestes causes es veuen agreujades a casa nostra. La nostra premsa, la que escrivim en català, encara pateix més aquesta crisi, com ja hem dit. Aquí sortim d'un període en el qual ni tan sols sabíem redactar una carta i tot just entendre-la. Si els lectors en castellà a Catalunya són pocs, imaginem-nos els lectors que tindrem en català. No cal dir que a Catalunya es publicaven una gran munió de diaris i revistes, però molt poques en català. No cal insistir tampoc a dir, que la poca demanda que hi ha de publicacions en català és deguda al desconeixement de la nostra llengua, que ens fa més difícil llegir en català que en castellà dissortadament. Avui però, si bé la crisi de la nostra premsa continua, sembla ser que amb el progressiu augment de persones que aprenen a escriure i parlar correctament el català ens en sortirem.

No voldria acabar aquest comentari sense referir-me al nostre diari AVUI. Aquest diari, que és una mostra de la tenacitat i fermesa d'aquells catalans que essent subscriptors i lectors assidus hem anat donant-li el nostre suport, sembla que està sortint de les dificultats i dels moments crítics que van fer perillar la seva continuïtat. Si no fos així seria imperdonable que el poble de Catalunya es deixés perdre aquest diari que va néixer de l'esforç anònim de milers de catalans. Des d'aquestes ratlles voldria invitar tots aquells lectors de "Sió", que per ser-ho ja coneixen la nostra llengua, a llegir les notícies, a informar-se en català en el nostre diari AVUI, i també en les nostres revistes d'informació general o especialitzades (l'Hora, Canigó, Rodamón, Serra d'Or, Cavall Fort, etc.) perquè la nostra premsa no entri en crisi per falta de lectors i també per demostrar als enemics de la nostra llengua que a Catalunya sí que podem mantenir un diari i més si cal.

La nostra catalanitat crec que no es demostra solament en posar banderes catalanes als balcons, en cantar els Segadors, en ballar sardanes o en haver anat a votar "Sí" a l'Estatut, això requereix poc esforç, cal també salvaguardar l'essència del nostre poble: la llengua, coneixent-la i estimant-la.

Miquel AGUILA i BARRIL

GRUP CONSIST S.A.

SACS DE PAPER - BÓSSES DE PLÀSTIC - TRANSPORTS

CTRA. TÀRRGA, s/n. ☐ CORREUS n.º 25
☎ (973) 39 02 00 (4 LÍNIES) ☒ CONSIST
AGRAMUNT (LLEIDA) ESPANYA

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

ROS ROCA S.A.

LA INDÚSTRIA
DEL REMOLC

Exclusivitat * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Articles Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Roda. Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Valls d'Andorra

Llenya i Carbó

**F. Santamaria
i Fills**

Santa Esperança
Telèfon 390387

Pompes Fúnebres d'Agramunt

Pel present, es posa en coneixença dels usuaris que necessitin els serveis de l'Empresa que, la mateixa, ha nomenat REPRESENTANT el Sr. **RAMON LLORENS**, amb domicili a l'Avinguda J. Mestres, 1

Aquesta representació l'ha vinguda ostentant, des del 1957, el Sr. **Josep Romà i Balp**, recentment finat, el qual durant 22 anys d'activitat de l'Empresa a la localitat d'Agramunt, va atendre degudament les seves obligacions, tenint, per tant, la confiança i estimació de tots els qui per una o altra raó, necessitaren de la seva intervenció.

Descansi en pau.

Pompes Fúnebres d'Agramunt

Representant: Sr. **RAMON LLORENS**

Avda. J. Mestres, 1 - AGRAMUNT

DÉU

Sembla que la causa més pregona (absolutament primera) de l'agressivitat humana rau en la necessitat ineludible de sobreviure i en la de patir al màxim la inseguretat en un medi apte, sí, per a l'existència, però sadoll d'entrebancs i paranys, mortals una infinitat de vegades.

La lluita per la vida s'imposa de bell començament i l'home esdevé caçador: mata perquè ha de menjar (o és mort perquè d'altres éssers han de menjar...). Hom mata *per viure*, ja que els elements de subsistència són limitats.

A poc a poc la humanitat elimina la competència de les altres espècies animals en el domini i fruïció dels recursos naturals, més el problema no es resol: desapareix un contrincant, la bèstia, però en sorgeix un altre: el veí. Cada home és l'antagonista actual o possible de cada home; cadascú haurà de defensar com sigui el dret al mos de pa que li correspon i que els altres li disputen. Es aleshores que comença l'estadi en què l'home esdevé llop per a l'home. El pa de cada dia, o el pis de cada dia, o el cotxe de cada dia, o l'orgull de cada dia, o la vanitat de cada dia... són el plat apetitós a l'entorn del qual les persones ens aplegarem cada dia com a gats famolencs amb les ungles i els ullals a punt per anorrear tot el que ens amenaci d'empedregar el camí vers la satisfacció de les nostres apetències. Paulatinament la lluita per la supervivència eixampla els seus confins i es torna una lluita pel gaudi, per la grandesa, pel domini, pel poder...

A les acaballes del segle passat, un pensador alemany deixà escrit que practicar voluntàriament la compassió o el bé o la virtut renunciant a qualsevulla satisfaccions personals és una estúpida, i que ensenyar de fer-ho és un crim.

Aquell home prou era lògic; des de la seva òptica particular prou llaurava dret: ell no tenia creències; i per a una persona que no creu res, quin sentit poden tenir la renúncia o l'esforç quan no proporcionen un plaer o un benefici personal congruent? per què si hom considera que la vida és un tortell sense cap més finalitat ni projecció que la d'ésser engolida ("la vida és per a disfrutar-la"), per quin motiu ha de renunciar la seva part? és més, a raó que se'l titllarà de malentenyat si es lliura a la tasca d'engrossir la seva tallada tant com pugui, pels mitjans que sigui, caigui qui caigui?

Monstruós? Per què? Si només hi ha tortell i comensals, ningú no és qui per a assenyalar, amb validesa inapel·lable, les fites que cada u pot assolir, els límits que no pot creuar. Si no hi ha més realitat que aquesta vida, ja em direu quins principis tindran pes definitiu per a constrènyer o captenir se l'home (o la col·lectivitat) que posseeixi força suficient per imposar-se als altres.

Per aquest camí s'arriba molt aviat a una conclusió excruixidora: en la vida, "dret" vol dir "força"! I a una altra no menys terrorífica: el fi (el bé propi) justifica els mitjans.

Però —diren— això no pot ser, és la llei de la jungla; així no es pot viure.

Exactament.

I com podrem sortir d'aquest absurd? Bastint una societat recolzada en "l'harmonia de la por" on l'home es reprimit pel temor o per la necessitat? Amb certesa fóra aquesta una solució inconsistent i provisional que es desplomaria en el moment precís que desapareguessin la por o la necessitat, o sorgís un "superhome" o una "nissaga superior".

Alguna altra possibilitat? Sí, i definitiva: DÉU!

Un Déu acceptat honradament en tota la seva dimensió. Un Déu omnipotent, just, bo, senyor de tot i de tots. Un Déu sobirà que assenyala els camins que s'han de petjar, els objectius que es poden lícitament abastar, els mollons que no és permès d'ultrapassar. Un Déu, en fi, tothora present que formula una llei ineludible i que té sempre el dret i la capacitat d'exigir-ne l'acompliment, ja que, vulguis que no, tard o d'hora cada u de nosaltres li haurà de retre comptes de la pròpia conducta. I els resultats d'aquest acarament ineluctable seran definitius, sense que jamai ningú no tingui la possibilitat de defugir-los.

Des d'aquesta perspectiva —Déu reconegut com una realitat objectiva, centre i justificació de la vida a la qual dona sentit ple les normes reguladores de la convivència humana atenyen un sentit nou; no es tracta ja només de tortell i comensals: ara es fa present un tercer element situat a la base de tot, el precepte diví —repeteixo, absolutament vàlid sempre— que estableix la manera com s'ha d'usdefruir el pastís, en el ben entès que la seva funció no es cenyeix a ser, tan sols, objecte de consum per als successius convidats a la festa ino que inclou, amb prioritat absoluta, el sentit transcendent d'estri que se'ns lliura perquè nosaltres ens bastim la nostra eternitat. Eternitat que tindrà per a cada u un signe positiu o bé negatiu d'acord amb l'acatament o el rebuig de la llei de Déu que hagi encarrerat la pròpia vida ací al món. El bé (bé segons el criteri de Déu) tindrà guardó. El mal (també segons l'òptica divina) tindrà càstig. Déu és la garantia certa que, a la fi, es farà justícia.

Sota aquesta llum sí que té sentit fer el bé i defugir el mal. Sota aquesta llum esdevé, si més no, estulta la idea del filòsof de qui s'ha fet atenció al començament.

D'acord amb la voluntat de Déu (el qual serà qui digui) la darrera paraula s'ha d'executar la virtut i s'ha d'evitar el mal. No hi ha cap altre camí que de la vida ens mení a la Vida.

Als ulls de Déu, doncs, realitzar el bé, la virtut, la compassió —adhuc abraçant renunciaments greus— i encarrilar els altres per aquests vjaranys no és cap niciesia, no és cap crim, ans és la manera més alta de viure, la forma més plena i gloriosa d'aprofitar l'existència.

ESCUÉ I PUJOL

JOIERIA - RELLOTGERIA

Articles de Caça i Esport

Esteve Llagunes

ELECTRODOMESTICS

Representant de les Màquines de Cosir

ALFA I REFREI

Carrer Sió, 21 AGRAMUNT Tel. 390261

2-9 DESEMBRE

SETMANA DE L'INFANT

En motiu de ser enguany **L'ANY INTERNACIONAL DEL NEN** el «**Consell de Festes**», a proposta de la **Creu Roja d'Agramunt**, ha cregut interessant organitzar la **SETMANA DE L'INFANT**, que anirà del diumenge dia 2, al 9 de desembre. Llevat de qualsevol canvi, es preveuen els següents actes:

DIUMENGE, dia 2

10. **Missa** Infantil a l'Església, amb l'acompanyament de les veus de la **Coral Bon Cant**
11. **Cercavila**: actuació de la **banda de la Creu Roja**, sortida de gegants i capsgrossos.
12. **Plantada** d'un centenar d'arbres al **passeig** pels mateixos nens del poble.
13. **Cucanyes** i jocs al **passeig**, per a tots els infants. Organitzades pel CAU i CLUB D'ESPLAI.
13. Acte d'inauguració de la **Setmana de l'Infant** per les autoritats, a l'Institut. Inauguració d'una exposició de mòbils d'en GUILLEM VILADOT.
17. Programació al Casal d'una sessió especialment destinada a infants.

DILLUNS, dia 3

21. Conferència: **La literatura infantil** per JOSEP VALLVERDÚ, a la sala «audio» de Kipps.

DIMARTS, dia 4

19. Teatre: representació de l'obra **Rat, rat, rat, què hi fas dins el forat?** per un grup de teatre de Sants; a la sala del Casal. (Entrada gratuïta als menors d'edat).

DIMECRES, dia 5

21. Conferència: **La medicina i l'infant**, a càrrec de membres de la Creu Roja, amb projecció de filmines; a la sala Avinguda-4

DIJOUS, dia 6

16. **Cinema** per a tots els escolars, a l'Avinguda.
21. **Cinema**: projecció dels mateixos films per als grans amb previsió d'un col·loqui final.

DIVENDRES, dia 7

19. **Festival Infantil** amb la participació de molts infants de la Vila, al Casal. Hi haurà: ballet, cançons, dances, escenificacions, etc.
22. **Ball** a la discoteca Kipps, en favor de la «setmana de l'infant». Hi haurà concursos de ball. (La recaptació de les entrades serà pels infants minusvàlids i necessitats del Municipi)

DISSABTE, dia 8

10. **Cercavila**: actuació de la **banda de la Creu Roja** i sortida del «Cuc Gegant»
12. **Missa Solemne** a l'església, amb l'actuació de LA CORAL D'AVUI.
13. Acte de la **Creu Roja**, a la plaça de l'Església: actuació de la seva banda i repartiment de medalles, carnets i diplomes.
16. Final de futbol i altres esports en categoria infantil, al Camp Municipal d'Esports.

DIUMENGE, dia 9

11. Concurs-campionat infantil d'Escacs al Casal organitzat pel **Club d'Escacs d'Agramunt**
13. Acte de cloenda de la «Setmana de l'Infant». Breu representació teatral per part del **Grup Escènic Agramuntí**. Repartiment de premis.

NOTA: Paral·lelament s'organitzarà a tots els col·legis competicions de caire esportiu i també concursos de redacció, poesia, plàstica, dibuix, etc. Els millors treballs seran premiats i exposats a l'I.N.B. de la Vila.

«CONSELL DE FESTES»

Història i Anecdofari

Al nou Nomenclàtor dels carrers i places de la vila, aprovat aquest estiu per l'Ajuntament, es pot observar que a un carrer dels volts de l'Institut se li ha donat el nom de "Pere de Gomar". Per més d'un agramuntí serà un misteri el perquè d'aquesta denominació i per aquest motiu creiem convenient fer una mica d'història.

Pere de Gomar era un senyor benestant que trobem establert a la nostra vila a la segona meitat del segle XVIII. Ignorem la seva procedència i tampoc no sabem on anà a morir quan més endavant abandonà Agramunt. Però ens consta que la seva estada entre nosaltres fou beneficiosa pel poble i per tal motiu és digne de recordança.

Pere de Gomar —els agramuntins l'anomenaven *Don Pere*— posseïa una casa, espaiosa i senyorial, a la plaça de l'Església. També eren seus el Clos, La Fondanada i un Hort, immens i ben acondicionat, que ocupava tot l'espai de l'actual Avda. Agustí Ros —carrer i edificis— des de la plaça del Pou fins a l'Avda. Jaume Mestres. Aquest Hort fou després de cal Marianet (família Brufau), però en la meua infantesa moltes persones grans encara l'anomenaven l'Hort de *Don Pere*.

La posició social de Pere de Gomar li proporcionà ocasió d'intervenir en la vida pública de la vila. A l'any 1764 el trobem com Administrador de les obres de la Capella del Socós, i al 1777 era Regidor primer de l'Ajuntament.

Pere de Gomar posà afecte a la vila que l'acollia i esmerçà bona part dels seus cabals en millores per a la població. En veure les dificultats amb què es trobaven els

agramuntins els anys de sequera, l'any 1764 féu construir un pou —l'actual pou de la plaça del mateix nom— que remeïés aquelles deficiències. I embellí l'obra amb un autèntic monument de pedra picada que, lamentablement, desaparegué quan durant la passada guerra es procedí a eixamplar la plaça fins als límits actuals.

També a finals del segle divuité féu empedrar la plaça de l'Església i ací comença la part llastimosa de la nostra història. Quedà tan ben acabada l'obra que l'autoritat municipal prohibí el trànsit rodant per la plaça per evitar desperfectes al paviment. El senyor de Gomar que quasi necessàriament havia de passar per allí per entrar a casa seva amb el cotxe, cregué que la prohibició no anava per ell que havia pagat les pedres. L'Ajuntament no ho considerava així i després d'amonestar-lo sense èxit, imposà una sanció a l'infractor. *Don Pere* pagà la multa, però continuà circulant amb el seu vehicle damunt l'empedrat. Finalment l'Ajuntament posà dos pilonets al començament del carrer de la Sabateria, entre l'Església i Ca la Vila, per impedir el pas de carruatges. Pere de Gomar s'enutjà de tal manera que vengué totes les seves propietats i abandonà la vila.

No és inversemblant creure que les desavinences entre *Pere de Gomar* i les autoritats ja venien de més lluny, i que l'afer de la plaça, en tot cas, només fou el detonador que féu explotar la bomba. Sigui com sigui, els de l'Ajuntament van sortir amb la seva i Agramunt perdé un bon protector. Coses de la vida!

Lluís PONS i SERRA

REFERÈNDUM ESTATUT D'AUTONOMIA DE CATALUNYA

Resultats del dia 25 d'octubre de 1979, a les següents poblacions:

	CENS	VOTANTS	SI	NO	BLANCS	NULS	PARTICIPACIÓ, %
AGRAMUNT	3.373	2.058	1.842	110	101	6	61'04
PUIGVERD D'AGRAMUNT	232	153	150	—	3	—	65'94
OSSÓ DE SIÓ	208	93	71	18	4	—	45'20
PLANS DE SIÓ	607	250	224	11	6	9	41'20
PREIXENS	527	251	230	13	8	—	47'62

Una estona a la vora d'En PERE ROIG Conseller d'Hisenda

Seguint amb aquestes entrevistes, ens toca fer-la al Sr. Pere Roig i Mora, 2.^{on} Tinent d'Alcalde i Conseller d'Hisenda.

D'un manera improvisada encetem una xerrada amb ell, i li diem:

- Com a primera pregunta, ens voldries fer un petit resum bibliogràfic?

- Vaig néixer el dia 8 d'abril de 1.932, a Manresa, començant els estudis al col·legi dels "Hermanos de la Salle" on hi vaig fer el comerç; continuant amb el Peritatge Mercantil en una acadèmia, durant dos anys. En venir a Agramunt, d'on n'eren fills els meus pares, em va resultar totalment impossible de seguir els estudis, posant-me a treballar d'ebenista en un taller de la Vila; abans d'anar a la "mili" vaig deixar d'ofici d'ebenista, dedicant-me des de llavors al dolç i el torró, que era el quefer de casa.

Estic casat, i tenim tres fills, dos nois i una noia.

- Per què et vas presentar encapçalant la llista de Centristes de Catalunya-UCD, a les passades eleccions Municipals?

- Em van demanar de formar part de la Candidatura esmentada com a un membre més de la llista, en cap moment havia pensat a encapçalar-la. Després els mateixos companys m'ho demanaren, i en fer-me aquesta proposta ho vaig acceptar després de bastant insistir, ja que la meua postura era de no ésser-ho, perquè considerava que a Agramunt hi havien persones més indicades que jo per aquesta comesa. Vaig entrar en política —per dir-ho d'alguna manera—, en produir-se els acabaments del règim anterior, interessant-me en el canvi que s'originava, veient en el Centre i en la figura del President Suárez l'ideal polític en que més bé m'identificava i veient en aquest partit la moderació i prudència en què sempre he cregut.

- T'ho pensaves, a l'hora de presentar-te, que hi hauria únicament dues candidatures?

- De bon principi, no; perquè semblava que hi seria representada, almenys, una altra; però al cap de pocs dies ja es veié clar que només serien dues les llistes que ho afrontariem.

- Quina és la relació entre les dues candidatures?

- La relació existent és bona i cordial, i crec que ho continua-

rà essent, encara que potser per coses de partit sembla que hi ha alguna interferència.

- Consideres just el repartiment de les diferents Conselleries, dins de l'Ajuntament?

- Sí, el considero just; i si nosaltres haguéssim guanyat les municipals les hauríem repartit exactament pel mateix ordre.

- Com a Conseller d'Hisenda, quina és la teua tasca?

- Fins ara, hem tingut bastant de feina a enterar-nos de les Ordenances, de la Gestió Municipal i de l'Administració local.

El que hem procurat, de bon principi, en Hisenda és el pretendre que en tot moment l'aspecte econòmic rutlli bé, intentant no carregar-ho tot al contribuent. Hem revisat impostos, que eren injustos i, malauradament, no pagats per tothom; queden encara, capítols deficitaris, que de moment romandran així, i en cas d'haver-los de modificar, més endavant, es durà a terme d'una manera molt paulatina.

En aquest aspecte dels impostos sempre hem procurat ésser moderats, però cal tenir consciència que totes les coses valen diners, i si es volen donar els bons serveis que el veïnat demana i necessita, s'han de pagar.

Hem aconseguit un crèdit de quatre milions de pessetes per a sufragar el dèficit que hi ha a l'Ajuntament i que vàrem trobar en entrar-hi; aparentment, amb les dues pessetes per litre de gasolina, que sembla que aniran a parar a l'Ajuntament, a més del que pensem que ens arribarà del joc i altres subvencions, creiem que podrem fer front a les necessitats municipals, que són moltes i totes tenen la major importància. El gran problema de tot arreu són els diners. Voldríem poder col·laborar en totes les coses que representessin una millora pel poble, i a aquest fi van encaminades totes les nostres il·lusions i esforços. Mirem sempre d'administrar el més bé possible els cabals del contribuent, treient el màxim de profit dels diners del veïnat.

- Volem que la bona marxa de la població d'Agramunt, referent a treball, aspecte econòmic, etc. és com una directriu que us heu imposat. ¿Veus aquesta Vila com un lloc ideal per a instal·lar-hi futures indústries?

- Sí, sense cap mena de dubte; car per aconseguir-ho el primer que s'ha de fer és crear un Polígon Industrial. El que tenim s'està quedant petit i la compra de terrenys, de particular a particular, en aquells indrets resulta quasi prohibitiva.

Crec, i hi tinc fe, que si tinguéssim un Polígon Industrial alguna entitat o empresa forània vindria a Agramunt, i s'hi instal·laria. Si volem —i ho desitgem— que el poble creixi el primer que s'ha de fer és facilitar la creació de llocs de treball i això es pot aconseguir possibilitant la instal·lació d'indústries. Desenganyem-nos, si no hi ha treball, no hi pot haver l'Agramunt més pròsper que tots volem.

-Hi dediques gaires hores en els quefers de l'Ajuntament?

- Bastantes, perquè a més a més dels Plens i Permanents sempre hi ha d'altres reunions i algun viatge; endemés no són poques les hores que es dediquen al càrrec, encara que no es passin dins de Ca la Vila.

En entrar-hi, però, era plenament conscient que hi hauria de dedicar bastant temps i sacrificis, i algun disgust, encara que malgrat tot no se'm fa carregós. Es un deure contret que tenim amb el veïnat que va posar confiança en Centristes de Catalunya-UCD. Hem de pensar, però, que no sempre podrem tirar endavant els projectes que creiem que han de beneficiar la Vila. Sí puc dir que per moltes hores que s'hi dediqui la feina no s'acaba.

- Treballeu pel poble sense tenir cap consigna de Partit?

- Sempre treballem pel poble; normalment no es treballa amb consigna de partit, encara que es pot donar el cas d'ésser profitós el fer-ho. Si és així, no hi ha cap dubte que sí que treballem amb una directriu de partit, si la veiem beneficiosa per Agramunt. Ara, el que no ens agrada, perquè no és així, és que ens confonguin amb un partit no català, ja que som Centristes de Catalunya U. C. D.

Si haguéssim de fer sempre política de partit, no ens entendriem. Així, aprovo tot el que crec que està bé, vingui del conseller que vingui, i si hi ha alguna cosa que considero que està malament també ho dic, perquè ha de preponderar el sentit comú, i seriosament en aquest aspecte crec que hi és importantíssim el factor humà.

- Feu oposició en els afers municipals?

- Sí que en fem en tot allò que creiem que no està prou bé. Però aquesta oposició no la fem d'una manera sistemàtica, no per portar la contrària. En les ocasions que n'hem fet ha estat perquè consideràvem avantatjós per tots, el prendre una altra postura.

Creiem que la nostra posició ha d'ésser positiva i constructiva, i amb aquest criteri, i amb plena honradesa, tot el que fem va encaminat en aquest sentit.

- D'haver guanyat Centristes de Catalunya en les passades eleccions municipals a casa nostra, creus que aniria més bé el Municipi?

- Bé, tots fem el que podem, però pensem que en quant a la gestió municipal, i almenys en aquests sis primers mesos, s'hau-

rien aconseguït alguns avantatges més, encara que només sigui pel fet d'estar recolzats per 4 senadors i 2 diputats; a partir d'ara amb les competències traspassades a la Generalitat no sé com anirà. Pareix que les coses poden ser diferents.

- Per què votàreu que no en el Ple extraordinari sobre l'Estatut?

- El grup d'Independents va presentar una moció en la que demanava la rectificació al contingut estricte del projecte d'Estatut de Sau; nosaltres manifestàrem en repetides ocasions l'estar d'acord amb aquesta moció, desitjant que fos més ample encara, amb més atribucions, en definitiva que l'Estatut fos millor, perquè som catalans com els qui més, i volem el bé per a Catalunya.

Amb tot, consideràvem que en el text de Sau, quedava marginada la província de Lleida. Es per aquest motiu que demanàrem l'incloure en la moció presentada, que es respectés la Constitució, i que es derogués la disposició transitòria 4.ª, per considerar que aquesta disposició perjudica la nostra província.

En negar-se rotundament a admetre la nostra proposta es va decidir anar a votació; i després de sotmetre-ho primer a la candidatura d'Independents, donà el resultat de cinc vots negatius i un vot en blanc.

Va ser llavors quan vam creure convenient votar negativament la moció presentada per ells; no pas en principi!! Ja que d'haver-hi afegit la nostra moció, a la que ells presentaven, hi estàvem plenament d'acord. Resumint, en aquella ocasió vam votar en contra d'una postura.

- Què opines de "SIO"?

- Crec que és el millor Butlletí local dels que s'editen per aquestes contrades, però considero que s'hauria d'adaptar més a la realitat pluralista de la Vila.

- Nosaltres anem ja per acabar, hi vols afegir alguna cosa més?

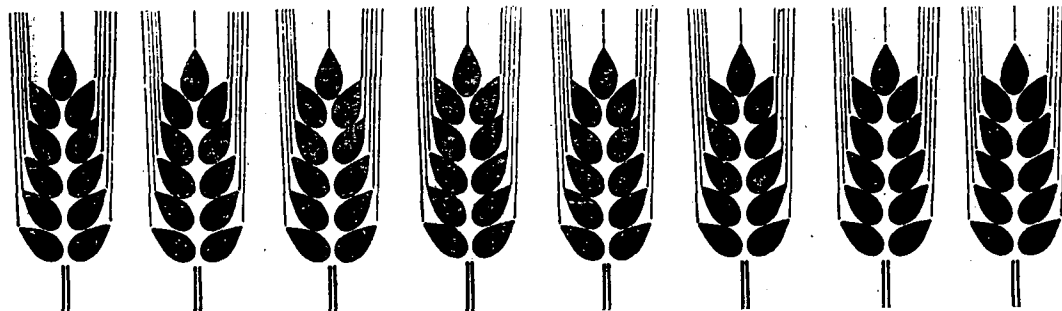
- Snzillament dir que, des del càrrec que tinc a Ca la Vila, procuro complir amb el deure contret i el mateix ànim veig en tota la resta de companys del Consistori.

Algú, potser, haurà trobat com una falta de respecte el tutejament emprat en aquesta entrevista. En això hem de dir que ell mateix ho va voler d'aquesta manera, considerant aquest tractament com a més directe i, per tant, més sincer i afectiu.

En suprimir la "barrera" del vostre tot col·loqui es va desenrotllar més planer, més franc i fins i tot més obert.

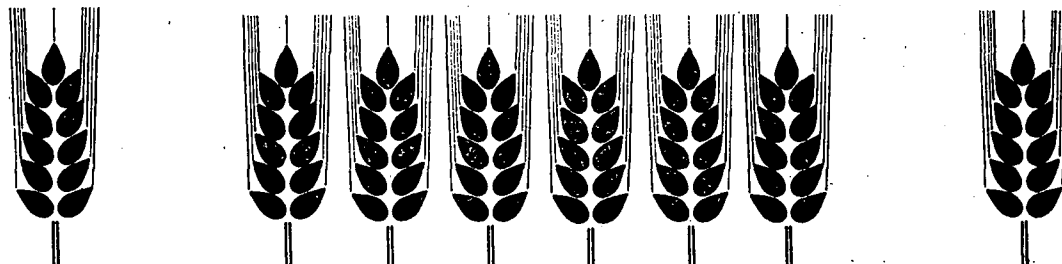
En aquestes ratlles hem pretès deixar constància del pensar d'aquest conseller. Si haguéssim de reproduir tota la conversa, paraula per paraula, no en tindríem prou ni amb "La Vanguardia", ja que quasi durà quatre hores.

D'aquesta xerrada n'hem tret uns quants punts que sabem que no són suficients per a reflectir la personalitat d'aquest convilatà nostre, entregat a la feixuga tasca de millorar el poble. Ens diu que no ho troba carregós. Es de desitjar que no se n'hi faci.

Dicurán[®] Extra líquido

el herbicida de Ciba-Geigy para los
cultivos de trigo y cebada.

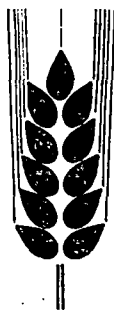
Dicurán[®] Extra líquido

herbicida específico para combatir eficazmente el Lolium
sp. (vallico, margall), y las malas hierbas de hoja
ancha.

Dicurán[®] Extra líquido está inscrito en el R.O.C. de P. y M. F. con el
número 14.310/83, categoría A (A-B).

Ciba-Geigy Sociedad Anónima
División Agricultura
Apartado 1628
Barcelona

Solicítelo a nuestros distribuidores o a nuestra Delegación en Lérida
Ciba-Geigy Sociedad Anónima
Mosén Reig, Letra A
Telf. 23 28 91

CIBA-GEIGY
Creadores de productos químicos para una agricultura moderna
Dicurán[®] Extra líquido

®=Marca registrada de Ciba-Geigy S. A., Basilea (Suiza).

Verge del Socors

AGRAMUNT

6-X-79

UN CERT SOMRIURE

M'havia encisat la primera vegada que la vaig veure. Però ara em va prenent el cor de dia en dia. En tractar-la a prop, m'adono del miracle. El posat majestàtic, la reialesa..., allunyen una mica i refreden. Però... ho transfigura tot, ho vivifica i ho endolceix amb un escalf tendríssim aquest petit somriure... meravellós.

En el rostre de la Mare, la rialleta és continguda i simple, i discreta, com li escau. Ella, que ho conser-

vava tot en el seu cor, com comprèn tantes coses... No és pas una ironia freda, però sí que insinua una punta d'afectuos distanciament... Oh, com plauria a Leonard de Vinci i a tant's anònims imatgers medievals, que coneixien el mateix secret —visiteu el Museu Marès—! Ella ens mira, ens estima i s'apropa a nosaltres, però, evidentment, des d'una altra Glòria... Mireu-la, mireu-la ben a prop, sense neguits ni preses... i deixeu que us captivi el rictus graciós. Tot el misteri de Maria s'hi revela.

En el rostre del Nen, en canvi, la rialla és més clara, ingènua i feliç. Fins s'hi endevina un puntet d'entremaliadura... Es d'un infant infant. Es que Déu s'ha fet home de veritat...

Oh, tant de bo que s'humanitzés així el nostre cor! Només infants entrarem en el Regne. Aquesta joia pura de Jesús en braços de Maria demanem-la-hi humils. Aquests socors voldria!

M.P.C.

PREGARIA

(La següent pregària fou resada durant la missa del dia 8 de setembre, a la Capella de la Mare de Déu dels Socors, vora del riu Sió).

Pare, beneïu el Poble d'Agramunt. Que no ens manqui mai el treball i el pa, i la Fe, la Caritat i l'Esperança.

Pare, beneïu els infants. Que des de petits comencin a conèixer-vos i estimar-vos i a seguir els vostres camins.

Pare, beneïu els joves. Que visquin el temps de joventut com el gran moment d'entrega il·lusionada a les causes més nobles, amb generositat i joia.

Pare, beneïu els matrimonis. Que el seu amor sigui ple de tendresa, i fidel i fecund. Que en cada llar es cultivin i floreixin els millors valors de la vida.

Pare, beneïu es malalts i les persones més grans i tots els qui sofreixen. Que a l'hora del dolor i la solada robin en Vós vertader consol i fortalesa.

Pare, beneïu els treballadors del camp i dels tallers, de les oficines i de les llars, i els responsables de les empreses. Que lluitin sempre amb un esperit de justícia, col·laboració i concòrdia.

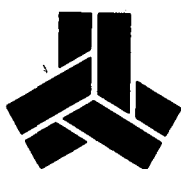
Pare, beneïu els mestres i els alumnes de tots els centres d'ensenyament. Que la seva tasca formadora sigui eficaç i acompanyada amb renovat fervor.

Pare, beneïu les Autoritats de la Comunitat Civil i de la Comunitat Religiosa. Que el Municipi i a la Parròquia cerquem, per damunt de tot, el millor servei temporal i espiritual del Poble.

Accepteu, oh Pare, aquestes intencions. Que la Verge Maria us les presenti en el dia de la seva festa. Us ho demanem per Crist Senyor nostre. AMEN.

M.P.C.

**Banc Industrial
dels Pirineus**

**Perque som lo banc de Lleida
portem a terme
les idees dels lleidatans.**

Agda. del Cabdill, 30. Tels. 245150-245154-240067. Lleida.

Quinta Columna

Em trobava al Passeig, recreant-me amb el paratge, gaudint de plena llibertat i va passar una moto, poc a poc, sense fer cap mena de soroll. Els arbres eren cuidats, afalagats per la gent. Les faroles feien un goig! I tot passejant arribo al Pont de Ferro. Al seu costat hi ha una font d'on brolla un raig d'aigua fresca i clara que convida a beure'n. Tot és net; la gent hi va a berenar, tots asseguts a la gespa, gaudint en un dia xafegós, de la seva frescor. La malnada corre i juga. No hi ha cap perill! És un indret meravellós!

Algo els ulls i miro enllà, seguint la línia del canal. Què bé que s'hi ha d'estar emparat a l'ombra dels arbres. Per la seva riba hi trobo bolets: cames-seques i gírvoles.

I se'm fa de nit...

Passant pel carrer de la Facina, estava tot enllumenat, talment com si fos de dia. El sol era pla. Ni un bony! Ni fang! Ni tolls! Ni escombraries! Donava goig de veure-ho.

Seguint un itinerari marcat m'arribo fins a les Escoles; no se sent el soroll de les criatures jugant al pati, ja que ara són a dormir. Aquesta avinguda d'A. Ros la veig com a canviada. Hi ha uns fanals que aparen el sol. D'una vorera, a l'altra, coneixies a qui passa i fins i tot es distingeix el color de les sabates.

Per l'avinguda J. Mestres sols hi ha deu cotxes aparcats, tots en fila i deixant pas per l'andana.

Seguint caminant veig un local, a aquestes hores tancat, on els nostres avis hi han passat la tarda i en el mateix indret un estatge on la canalla també hi ha passat unes estones de lleure profitós.

No tenim res que envejar de qualsevol ciutat de l'estranger.

Totes les tendes tenen la clau al pany, sense reixes ni portes de ferro.

I és que no s'ha sabut mai del més petit robatori.

Uns veïns, que prenen la fresca, es queixen del silenci que hi ha per tot arreu. De motos amb l'escapament lliure, no n'hi ha. No en volta cap!

No es veu en lloc cap gos aviat.

Els carrers són nets. Tothom en té cura que així sigui. Les papereres es fan servir de valent.

La fonteta de la Plaça del Mercadal, raja. Els infants no han d'anar a demanar una mica d'aigua, per a beure.

Es va fent de dia i en els Dipòsits veig que totes les flors i plantes que s'hi van plantar ofereixen llurs colors, com un esclat de vida.

De sobte em desperto i... TOT ERA, BEN BE, UN SOMNI.

M,

**SIÓ dóna gràcies per L'AJUT
ESPECIAL que rep de:**

- Merceria Cots
- Queviures Mora
- Sabateria Huguet
- Ferreteria Escolà
- Forratges Viñals

Restaurant
Cafeteria
Discoteca
Sala de Festes
Piscines
Pista d'Estiu
Video-Set

Estacions de
Servei a:

Agramunt
Cubells
Montgai
Mont-roig

**Establiments
E. S. A.**

Tels. 390802
390202 - 390142
AGRAMUNT

**Cooperativa
Agropecuària
de Guissona**

Tels. 20, 40 i 77
GUISSONA

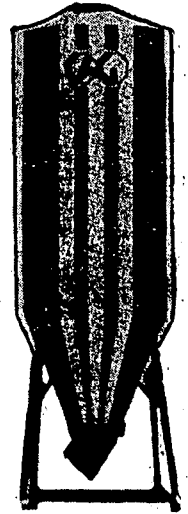
Pinsos Compostos

**Escorxador general
Frigorífic**

**Medicaments i
Assistència Tècnica**

**Material per a la
Ramaderia**

Secció Agrària

**Una
llarga...
i dolça
tradició**

Xocolata Viladàs

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telèfon 39 07 18

ELS DRETS DEL NEN

En aquest "any internacional del nen" s'han esventat i comentat molt els seus drets. Es veritat que diverses vegades aquests drets han estat trepitjats i no gens respectats, però el nen, com tota persona gran, ha de saber que té uns drets que se li han de reconèixer, però que només els entendre i podrà viure quina respecti els drets dels altres.

Durant els primers dies de desembre en què es celebrarà la "setmana de l'infant" serà motiu, segurament, que es comentin altra vegada aquests drets, ja que és de suposar que l'ambient d'aquestes jornades es viurà més o menys directament gairebé en totes les famílies.

Per tant, potser és adient de tornar a comentar els drets del nen, però recordant a la vegada els deures que ha de complir per tal que se li respectin aquests drets.

—El nen té dret a una protecció especial i a disposar de, tot allò que necessita per a desenvolupar-se físicament, mentalment, moralment, espiritualment i socialment en condicions de llibertat i dignitat.

Però té l'obligació de desenvolupar-se en l'aspecte físic, mental, moral, espiritual i social, d'una manera normal i sana.

—L'infant té dret des de la seva naixença, a un nom i a una nacionalitat.

Però l'obligació de respectar el bon nom dels altres, i té el deure de considerar iguals els altres infants.

—L'infant ha de gaudir d'alimentació, habitatge, recreació i serveis mèdics adequats.

Però té el deure de créixer vigilant de no fer res que perjudiqui la seva salut. Tot el que té: salut, alimentació, material escolar, etc., està al seu servei i qualsevulla utilització incorrecta que en faci va en contra dels drets dels altres.

—L'infant impedit físicament o mentalment, ha de rebre el tractament, l'educació i les atencions necessàries que reclama la seva particular situació.

El nen té el deure d'estimar i ajudar tothom i molt més els qui estiguin impedits física o mentalment.

—El nen necessita créixer en un ambient d'amor i comprensió.

Però ha de procurar donar als altres l'amor i la comprensió de què sigui capaç, i agrair les atencions que tenen amb ell.

—El nen té dret a rebre educació que serà gratuïta i obligatòria almenys en l'etapa elemental.

Si no aprofites aquesta educació estafes a milers d'infants que no tenen aquesta oportunitat.

—L'infant ha de figurar entre els primers, en tota circumstància, protecció i socors.

Però, en cas de necessitat, deixa els primers llocs als més petits i als més febles.

—L'infant ha de ser protegit contra totes les formes de negligència i explotació. No s'haurà de consentir que l'infant treballi abans d'una edat adequada.

La seva feina ha de ser l'estudi ben fet; el joc i l'esport l'ajuden a créixer.

L'infant ha de ser protegit contra les pràctiques que puguin fomentar la discriminació racial, religiosa o de qualsevol altra mena.

Però que per al nen tots els infants del món siguin iguals, encara que hi hagi diferència de color, de religió, de nacionalitat, etc.

—L'infant ha de ser educat en un esperit de comprensió tolerància, amistat entre els pobles, pau i fraternitat universal.

La comprensió, la tolerància, l'amistat, la pau, la germanor, han de ser més importants que la fama, els diners i totes les coses bones que pugui tenir.

A. LLUCH

MOVIMENT DEMOGRAFIC

MES D'OCTUBRE

NAIXEMENTS:

Jordi Torra Paris, dia 2

MATRIMONIS

Francesc Torra Sala i

M.ª Pilar Triquell Cases, dia 12

Antoni Sarri Tomàs i,

Mercè Espinosa Teruel, dia 20

Josep-Antoni Chaves Giró i

Carmè Olivèra Píriz, dia 20

Ferran Rella Foro i

Dolors Vicens Balagueró, dia 27

Josep Pla Artigues i

Maria Espinal Villalta, dia 28

DEFUNCIONS:

Maria Marquilles Torres, dia 11

Lluís Baltondra Solanellas, dia 13

Isidre Solans Boncompte dia 20

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES D'OCTUBRE

Dia 4 3'8 litres m.²

9 21'8

10 12'3

11 1'3

12 19'2

14 4'0

23 5'5

24 0'6

25 0'8

26 37

27 13'3

Total 119'6 litres m.²

L'Observador: DEUDAT PONT

BOMBERS: Ajuntament - Tel. 390632

METGES:

Dr. JOAQUIM FELIP BRUFAU

Telèfon 390154 — Agramunt

Dr. MIQUEL SUAREZ OTERO

Telèfon 353906 — Agramunt

CREU ROJA I SERVEI D'AMBULANCIA

Telèfon 390013 - Guàrdia Civil

FARMACIES:

Sr. ANGEL MAS GRAU

Telèfon 39 0133

Sr. GUILLEM VILADOT PUIG

Tel. 390087

L'Ajuntament Informa

MAPA SANITARI

Des de fa temps la Conselleria de Sanitat de la Generalitat està treballant en la redacció d'un Mapa Sanitari per a Catalunya. L'Ajuntament d'Agramunt aportà en el seu dia els informes corresponents a la problemàtica Local i de la Ribera del Sió. Acudí també juntament amb els professionals de la medicina local a reunions de treball amb els encarregats de redactar el projecte. Ara ha finalitzat la redacció del Mapa i s'ha entrat en la fase de presentació i discussió. Creiem força interessant donar a conèixer les línies mestres del projecte i els punts que afecten la nostra Vila i Comarca.

Catalunya es dividirà en 12 àrees sanitàries. Cada una d'aquestes àrees tindrà competències pròpies controlades per uns Consells de salut que estaran compostos per representants dels professionals sanitaris i dels municipis afectats. L'àrea que a nosaltres ens afecta és la compresa per les comarques de l'Urgell, la Segarra, les Garrigues, la Noguera i el Segrià.

L'Organització dels Serveis Assistencials està prevista, segons el nombre d'habitants, de la següent manera:

- 1.ª Municipis amb consultori periòdic.
- 2.ª Municipis amb consultori diari.
- 3.ª Centre Primari de Salut.
- 4.ª Hospital de Nivell 1.
- 5.ª Hospital de Nivell 2.
- 6.ª Hospital de Nivell 3.

A Agramunt li correspon un Centre Primari de Salut que estarà format per una sèrie de professionals que es responsabilitzaran dels serveis següents: Assistència d'infermeria, primeres cures, urgències, guardies les 24 hores del dia, dissabtes i diumenges inclosos, assistència social, assistència a domicili, exploracions, medicina preventiva, petita cirurgia, dentista, laboratori d'anàlisi, radiologia bàsica, A.T.S. i visites periòdiques setmanals d'especialistes: tocòlegs, pediatres, siquiàtres, etc. Aquests serveis podran ser més o menys complets segons el nombre d'habitants de la zona.

Quant als centres hospitalaris seran tots generals, és a dir, es donarà tota mena d'assistència, excepte les super-especialitats que estaran ubicades en els de Nivell 3. Per tant, a l'igual que els Centres de Salut, el seu equipament estarà en relació amb el nombre d'habitants de la seva demarcació.

Es evident que tot aquest pla és molt ambiciós i que per tant requerirà temps portar-ho a efecte en la seva totalitat. Però,quina és la tasca que ja des d'ara poden fer els Ajuntaments i, més encara, el d'Agramunt? En primer lloc cal arribar a un acord amb el major nombre de municipis per a que s'integrin a la zona sanitària del Centre Primari de Salut d'Agramunt, i a la vegada integrar-nos en una zona Hospitalària. I en segon lloc fer ja des d'ara una reserva de sòl per situar-se el Centre de Salut.

Aquest Pla Sanitari preveu també la possibilitat d'instaurar en brevetat centres pilots en aquells municipis que tinguin els suficients recursos econòmics que els permetin de fer un concert, de moment amb la Seguretat Social, fins que les transferències siguin donades del tot a la Generalitat.

HISENDA

L'aportació Municipal al Foment Prò-Mercats ha estat fixada en 60.000 pessetes anuals sense perjudici que aquesta aportació pugui modificar-se segons les necessitats de l'entitat, que tindrà puntualment informat el consistori de la seva marxa.

El dia 2 de novembre, els senyors Batlle i Secretari es desplaçaren a Madrid per tal de dur a terme les formalitats administratives amb el Banc de Crèdit Local que contràriament al que primer havia decidit, ha concedit la totalitat dels pressupost extraordinari de liquidació de deutes que presentà l'anterior Consistori. Els 4.004.461 de pessetes permetran canalitzar tot el deute en les entitats oficials de crèdit eixugant, també, els deutes a particulars i entitats bancàries privades.

Tal com anunciàvem el mes passat, exposem a continuació la situació al dia 31-10-79 dels cobraments de taxes i arbitris municipals i impostos sobre circulació:

		Cobrats	Pendants
Impostos atrassats	1.451.624	994.638	456.986
Impostos 1.979	4.470.406	3.706.763	763.643
	5.922.030	4.701.401	1.220.629

URBANISME

Els serveis tècnics estan redactant els projectes de les memòries valorades que en el seu dia es trameteren a la Diputació i Generalitat per al Pla d'Obres i Serveis d'aquest any. En l'últim Plenari s'acordà realitzar obres per a poder utilitzar els dos dipòsits en cas de necessitat. Aprofitem l'avinentsa per comunicar, ja que s'han fet consultes en aquest sentit, que l'aigua de consum de la població no passa pels dipòsits que hi ha a nivell del sòl i que únicament serveixen o poden servir, de reserva. La capacitat de cada un d'ells cobriria les necessitats d'aigua de la Vila durant 3 o 4 dies segons les èpoques. Igualment, i dintre d'aquest Pla, es faran les obres de millora en la xarxa de clavegueres i aigua, per a subsanar anomalies greus que pateixen diferents zones de casc urbà, així com la renovació de la conducció de pujada d'aigua dels dipòsits de captació als de distribució.

El Batlle d'Agramunt ha resultat elegit membre de la Comissió Provincial d'Urbanisme per les poblacions de 2.000 a 5.000 habitants. Els altres candidats eren els alcaldes d'Artesa de Segre i de Pont de Suert.

CULTURA

Organitzat per aquesta regidoria s'està celebrant un curs de català per a adults. Aquest curs, d'una durada de 50 classes, consta de tres nivells, elemental, mitjà i superior. Els exàmens d'aquest últim nivell, es faran en col·laboració amb Omnium Cultural que atorgarà el títol d'aptitud corresponent.

E Consell de Festes ha organitzat una setmana de l'Infant sobre una iniciativa de la Creu Roja, en commemoració de l'Any Internacional del Nen. En una altra secció de Sió trobarà el lector tot el programa d'aquesta setmana.

SERVEIS

Es un fet constatat per tothom la gran disbauxa de gossos que voltien pels carrers de la Vila i els problemes que això comportà. En l'últim Plenari s'acordà arbitrar les mesures oportunes per la recollida de tots els que voltin sols i sense el corresponent boc.

LLICENCIES D'OBRES:

- Sr. Joan Josep Burgos Espinosa, obres interiors, local de la Sra. A. Carme. Plaça Mercadal.
- Sr. Joan Puig Cahelles, obres interiors casa propietat. Raval de Puigverd.
- Sra. Adela Esteve Ferrer, instal·lar porta enrollable, vivenda Carrer Horts.
- Sr. Josep M.ª Jolonch Trepal, col·locació sitges interiors pati fàbrica de farines.
- Sra. Josepa Bernaus Llobera, pintat de la façana casa propietat. Estudis Vells.
- Sra. Purificació Jiménez Fernández, obres interiors casa propietat. Vilavella.
- Sra. Ramona Huguet Piulats, ampliació porta casa propietat. Raval de Puigverd.
- Sr. Emili Vicens Creus, arrebossar i pintar façana casa propietat. Capella.
- Sr. Josep M.ª Jolonch Trepal, pintar façana casa propietat. Avinguda M. Jolonch.
- Sr. Josep M.ª París Piqué, ampliació termini obres reparació teulat, casa propietat. Carrer de's Horts.
- Sr. Jordi Torra Escolà, alçar pis sobre vivenda ja construïda. Av. M. Jolonch.
- Sr. Jordi Garcia Artigas, construir vivenda planta baixa i pis. Av. Clos.
- Sr. Josep Bonet Pedrós, obres interiors vivenda de la Sra. Teresa Pijuan. Extramurs Vilavella.
- Sra. Dolors Vila Muixench, construcció cuina en vivenda. Angel Guimerà.
- Sr. Pascual Cufinat Baró, cobrir local i reparació cobert d'un altre local. Capella.
- Sr. Pere Sessa Freixes, construcció cobert finca propietat. Mafet.
- Sr. Ramon Cufinat Marquilles, construcció cuina en vivenda. Av. A. Ros.
- Sr. Joan Escolà Pla, arrebossar i pintar façana posterior casa propietat, limitant pati Escoles.
- Sr. Pere Riera Montaña, arrebossat i pintat façana propietat. Travessera Aspi.
- S. Josep Lluís Marina Solé, obres acondicionament local. Av. Catalunya.
- Sr. Daniel Lluç Julià, acondicionament cuina. Carabassa.
- Sr. Ramon Ribera Verdaguier, ampliació vivenda. Pg. J. Brufau.

Antònia Figueres Vilanou	50.400
A. Zambrano	2.350
Calixte Roqué	38.161
Maria Olivera i altres	8.175
Magí Melgosa	469.576
Sr. Notari	525
Antoni Zurita Olmo	33.891
Vda. J. Marquilles	12.070
Companyia Telefònica	5.105
Pere Farreny	4.100
Comercial Meco	2.500
E.I.P.S.A.	3.223
Eugení Gil Reyes	4.162
Estació Servei Agramunt	6.324
Pretensats Cufinat	6.000
Clínica "La Alianza"	7.180
Institut Ensenyança Mitja	4.950
Fonda Crich	3.200
Forces Elèctriques de Catalunya	231.465
Miquel Suárez	5.000
Joan Escolà Pla	87.785
Joan Torné Cucurull	15.286
Antoni Viñals	2.450
Comercial ECO	8.100
Vicenç Carbó Torrents	1.200
Diari La Mañana	15.000
Ramon Estruch	2.250
Forces Elèctriques de Catalunya	204.688
Seguretat Social	97.015
Cobla Balaguer	19.000
Marcel·lí Inglada	3.000
Ramon Solé	2.250
Garatge Secanell	5.858
Ceràmica Pintó	1.576
Jaume Areny Guàrdia	815
Amadeu Sangrà	32.859
Lluís Casas Farran	4.100
Estació Servei Agramunt	5.745
Josep Pedrol	2.800
Miquel Vall	3.375
Manuel Mazón	7.250
Comunitat de Regants Canal d'Urgell	128.077
Jaume Farreny	4.484
Recaptació Arbitris Municipals	103.911
Anna Jou	400
Nòmina	505.605

PRESES D'AIGUA POTABLE:

- Sr. Fèlix Valero Pozuelo, en vivenda en construcció. Partida Clos.
- Sr. Antoni Sorribes Guixé, en vivenda en construcció. Partida Clos.
- Sra. Isabel Casulleras Peropadre, per als baixos edifici de La Torre I.

LLICENCIA GUAL PERMANENT:

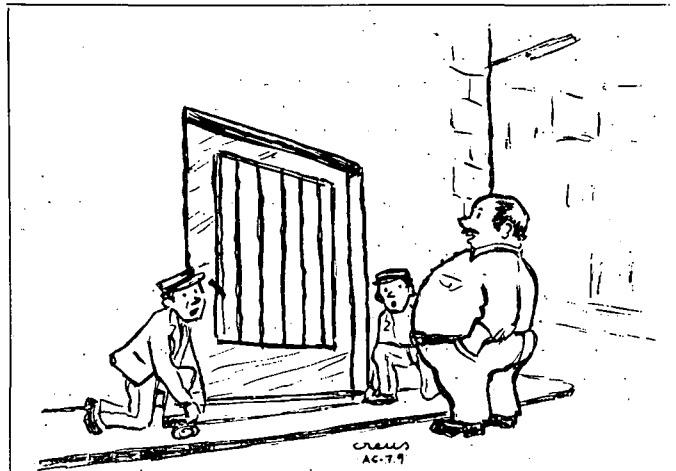
- A la Parròquia d'Agramunt, Gual Permanent al carrer Congregació.

ALTRES LLICENCIES:

- Sra. Anna Fernández Castro, construir paviment fossa Cementiri Municipal.
- Sr. Antoni Viñals Castellà, compra terreny panteó Cementiri Municipal.

FACTURES APROVADES:

A Tintoreria Esteve	2.000
J. Marsà i M. Puigpinós	240.000
Nòmina obrers eventuais	18.000

IMPOSTOS MUNICIPALS

—Us juro que aquesta porta de casa meua no és per a entrada de vehicles,

VA FER UN TRO

«Plou»

Ho vas dir tu o bé ho va dir el teu fill? Ereu davant el balcó de la sala. Et recuperaves d'una llarga malaltia, i ara et passaves hores asseguda al balenci prop el balcó. De tant en tant preguntaves qui era aquella persona que passava pel carrer. De tant en tant et queixaves dolçament de la vista, i deies que se t'aflebia, i que a cops s'interposa un tel entre els teus ulls i els objectes de fora. T'hi havies de fixar molt per a poder distingir la silueta d'un ocell, d'un nen, d'un núvol. Quan et senties molt sola o molt enyorada deies a la mainadera que anés a buscar el teu fill i la manadera hi anava i el portava al teu costat. Com ara.

Li deies que s'assegués a terra, i ell el teu fill, s'hi asseia.

Li deies que es repengés a les teves cames, i ell s'hi repenjava.

Li deies que et mirés fort als ulls, i ell t'hi mirava.

I mentre us miràveu molt fort venia la casera i et servia un bròu de gallina o de colomí. En acabar li deies "vine", i el teu fill s'aixecava. I tot seguit li deies "apropa't". I el teu fill s'atansava. I li agafaves el cap i intentaves estrènyer-lo. I el miraves a dos dits de la cara. I li preguntaves "m'estimes?". I ell, el teu fill, es quedava enlluernat de tant alè, de tanta boca, de tanta veu que l'invocava. I es posava a tremolar. I tu l'amoixaves. I ell deixava caure el seu cos cap a tu. I tu l'acollies dolçament, fins que quedava aclofat a la teva falda. Aleshores començaves a besar-lo.

«Plou»

Ereu davant el balcó de la sala. La tarda eixia sota les primeres fredors i sota les hores del campanar. A poc a poc et recuperaves de la llarga malaltia, i els teus colors naturals tornaven. El teu color natural era un rosat molt lleuger. I també era un blanc molt tendre. I també era el d'un horricol que et coronava de llum els porus. Sempre que estaves convalescent et posaves uns vestits de colors clars. Cada dia un de diferent. A la sala, vora el balcó, semblaves una fotografia feta a contrallum. Quan no et deixaven entrar, el teu fill t'espiava des de l'altre cap de la peça, amagat darrera una porta o una cortina. T'esimava. A estudi, quan parlaven de les seves "novies", el teu fill sempre deia el teu nom. Per això des de l'altre cap de la peça sentia gelosia de tot el que vivia prop teu: de les mosques, de les serventes del metge i del sol. I de la fosca que a cops t'embolcallava tota. Quan venia el teu home i et besava i et parlava i et besava, i tu encetaves un somriure, el teu fill fugia.

«Plou»

Ereu davant el balcó de la sala. Un dia el teu fill va veure com el seu pare et besava els ulls. Era un dia que els tenies voltats d'una ombra blavosa. Era un dia bellíssim. Era el dia que a estudi el teu fill havia dit als seus companys que t'estimava més que res a la vida. Va córrer cap a la comuna perquè li van venir ganes de vomitar. Però no va treure res. Ni la imatge del pare que tenia clavada dins el cap. Repenjat a la finestreta de la comuna, va quedar-

se contemplant el celobert i sentia com se l'havia expulsat del paradís. O de la pàtria. Ara no hi havia res més que la comuna i la immensa tristor de les parets interiors.

«Plou»

Ereu davant el balcó de la sala. Un dia li vas estrènyer la mà, al teu fill. Ara, també; i fort. Els geranis del balcó agraïen aquesta festa d'aigua. Tu miraves per darrera els vidres. T'havies aixecat. Tu miraves pel vidre de dalt; el teu fill pel vidre de baix. El teu alè, a poc a poc, s'anà condensant a la vidriera. Quan va ser com una pissarra de neu hi vas escriure "Emili". Ell, el teu fill, l'Emili, amb el seu alè també hi va fer una pissarra de vapor damunt el vidre de baix. Hi va dibuixar una rodona amb dos ulls i una boca i uns cabells.

«Plou»

Ereu davant el balcó de la sala.

Vas somriure.

Va ploure molta estona.

Va fer un tro.

Va fer un llampec.

Va ploure més fort.

Vas tornar a escriure "Emili".

I el teu fill va posar un parell d'orelles a la rodona.

«Plou»

Les fulles dels arbres exultaven nervis foscos i clorofil·les.

Als ràfecs, els pardals van anar d'hora al joquer.

A la nit també va ploure.

Els trons semblaven venir de la golfa.

Els carrers eren foscos i lluents.

Les cases havien emmudit de portes enfora. I de portes endins tot era més solitari.

Va fer un tro molt fort.

Vas córrer cap a la cambra del teu fill.

El vas tocar.

El vas amoixar.

Només portaves la camisa de dormir.

El caliu del teu cos feia una companyia àmplia i encesa. Somreies.

I et miraves el teu fill com una perllongació del teu cos en un altre sexe.

Vas mullar-te el dit amb saliva.

I vas escriure "Emili".

Ho vas fer damunt el front del teu fill.

«Plou»

Després, enllà del temps, el teu fill estimaria l'aigua: el mar, els rius, els llacs, les basses, la pluja...

Guillem VILADOT